

E-kirjelmä komission ehdotuksesta kriisiajan valtiontukipuitteiksi Venäjän hyökättyä Ukrainaan

Eduskunnan talousvaliokunta 22.3.2022

Kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Komission ehdotus valtiontukipolitiikan joustoista 10.3.2022

Tavoite: lieventää Venäjän sotatoimien/pakotteiden haitallisia talousvaikutuksia jäsenvaltioiden talouteen eri tavoin

- Oikeusperusta SEUT 107 (3)(b) – EU:n jäsenvaltiossa olevan vakavan taloushäiriön poistaminen – säännöt voimassa 31.12.2022 asti
- Kolme uutta tukimuotoa: 1) maksuvalmiustuet, 2) tuki kohonneiden sähkön/kaasun hinnan nousun kompensointiin, 3) maatalous, kalastus- ja vesiviljelyn alan helpotukset

1. Tilapäinen maksuvalmiustuki kaikille yrityksille, joita kriisi koskee

- ✓ Tukea voitaisiin myöntää edullisin ehdoin **takauksina** ja **korkotukilainoina**
- ✓ Kriteereitä mm. lainan ja takauksen enimmäiskesto 6 vuotta; Lainan ja takauksen enimmäismäärän rajaus
 - ✓ 15% tuensaajan vuosittaisesta liikevaihdosta kolmen viimeisen verovuoden aikana
 - ✓ 30% energiakustannuksista edeltävän 12 kuukauden aikana

Komission ehdotus (2)

2. Tuki poikkeuksellisen korkeista kaasun ja sähkön hinnoista johtuviin lisäkustannuksiin

- ✓ Tukea voitaisiin myöntää missä tahansa muodossa (avustuksena, lainana, takauksena, pääomituksena) kompensoimaan sähkön/kaasun hinnan nousua
- ✓ Tukikelpoiset kustannukset: yrityksen sähkö/kaasukustannukset 1.2.2022 alkaen vs. 200% sähkön ja kaasun kustannuksista vertailukaudella 1.1.2021-31.12.2021 → tuki tähän erotukseen
- ✓ Tuen määrä:
 - ✓ Kaikille yrityksille sallittu: 30% tukikelpoisista kustannuksista, max 2 MEUR per yritys
 - ✓ Energiaintensiivisille yrityksille lisähelpotuksia: tuki pitäisi kohdentaa yritykselle, jolle kertynyt toimintatappioita
 - ✓ 50% lisäkustannuksista, max 25 miljoonaa per yritys, max 80% toimintatappioista
 - ✓ 70% lisäkustannuksista, max 50 miljoonaa per yritys, max 80% toimintatappioista JOS yritys erittäin altis sähkön/kaasunhinnan nousulle → yhteensä 23 toimialaa

3. Maatalouden alkutuotanto, kalastus- ja vesiviljely

- ✓ Lisätuki max 20 000 euroa per yritys sallittu

Komission ehdotus (3)

Yhteistä/muuta

- Ehdotetut säännöt voimassa 31.12.2022 asti
- Tuet myös vaikeuksissaoleville yrityksille sallittu
- Tukea ei saa myöntää
 - sanktion kohteena oleville yrityksille/yrityksille, joita kontrolloivat sanktoidut henkilöt,
 - ei myöskään yrityksille, jotka venäläisten henkilöiden tai yhteisöjen omistuksessa
- Tuet hyväksyttävä komissiolla ennen niiden täytäntöönpanoa
- Komissiolta tiedonannossa myös linjaus, jonka mukaan Venäjän sotatoimien takia käyttöönotetut sanktiot/vastapakotteet (esim. ylilentokielto) voidaan katsoa “poikkeukselliseksi tapahtumaksi”, jonka aiheuttamiin vahinkoihin voidaan myöntää tukea (SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohta)

Valtioneuvoston kanta - poimintoja

Arvioituja tekijöitä: kriisin akuutti hoito ja ongelmien lievittäminen vs. markkinoiden toimivuus vs. vihreän siirtymän edistäminen

- 1. Ehdotuksen tavoitteet ymmärrettäviä ja perusteltuja**
 - Kriisin talousvaikutukset jossain määrin epäsymmetrisiä - Keski-Eurooppa vs. Suomi
- 2. Tukien oikea kohdentuminen - keskeistä, että tuet kohdentuvat eniten tilanteesta kärsiville yrityksille**
- 3. Tärkeää että joustot ovat tilapäisiä**
 - Toimintatuki + vaikeuksissaolevien yritysten tukemisen mahdollistaminen erittäin kilpailua vääristävää; voi vääristää kannustimia vihreän siirtymän investointeihin
- 4. Jos kriisi pitkittyy/tilanne pahenee, komission pitää tarvittaessa päivittää sääntöjä**
 - Tarve erityiseen seurantaan maa- ja meriliikenteessä sekä ilmailualalla
 - Tuet energiariippuvuuden vähentämiseen Venäjästä
- 5. Lisäjoustoja tarvitaan maa- ja kalatalouteen**

Muiden maiden reaktiot esitykseen pääosin erittäin myönteisiä

KIITOS!